

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Prezes Zarządu

DW.400.19.2020.RUK

DW. 158. 2020 RUK

Warszawa, dnia 09 GRU. 2020

WYŚLANO LISTEM POLECONYM ZA POTWIERDZENIEM ODBIORU	
09.12.2020	
Podpis	

Decyzja w sprawie interpretacji

art. 33 ust. 2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 z późn.zm) zwanej dalej ustawą, Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwanego dalej PFRON lub Fundusz) stwierdza, że stanowisko [redacted], (zwanej dalej Wnioskodawcą) zaprezentowane we wniosku z dnia 9 listopada 2020 r., o udzielenie pisemnej interpretacji przepisów prawa w zakresie stosowania przepisów art. 33 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób

niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 ze zm.), zwanej dalej ustawą o rehabilitacji, jest prawidłowe

Uzasadnienie:

Pismem z dnia 9 listopada 2020 r., Wnioskodawca skierował do Prezesa Zarządu PFRON wniosek o udzielenie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów art. 33 ust. 2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji. Wniosek swój Wnioskodawca skierował na podstawie art. 34 ustawy. Zgodnie z art. 34 ust.1 ustawy *przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna).*

W przedmiotowym wniosku Wnioskodawca przedstawił następujący stan przyszły:

Wnioskodawca jest następcą prawnym spółki, która nabyła status zakładu pracy chronionej na podstawie decyzji wydanej w dniu 24 listopada 1997 r. Status pracy chronionej wygasł z dniem 1 stycznia 2010 r. Wnioskodawca na mocy art. 33 ust. 7b ustawy o rehabilitacji, w związku zatrudnianiem co najmniej 15 pracowników w przeliczeniu na pełen wymiar czasu pracy oraz osiągnięciem wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 25% procent, mimo utraty statusu zakładu pracy chronionej, zachowała zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych (dalej również jako ZFRON lub fundusz rehabilitacji). Osiągnięcie powyższych wskaźników i stanu zatrudnienia pozwoliło Wnioskodawca na zachowanie środków ZFRON i ich dalsze wydatkowanie na określonych zasadach pomimo utraty statusu zakładu pracy chronionej, przy czym do 2019 r. wszystkie środki finansowe z ZFRON zostały wydatkowane. Wnioskodawca posiada prawo użytkowania wieczystego gruntu położonego w Poznaniu. Powyższy grunt zabudowany jest budynkiem rehabilitacyjnym wraz z parkingiem. Wnioskodawca zakup prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz budowę budynku rehabilitacyjnego wraz z parkingiem sfinansowała ze środków ZFRON. Zarówno poniesione nakłady na budynek rehabilitacyjny, jak i prawo wieczystego użytkowania gruntu zostały tylko częściowo zamortyzowane. Obecnie Wnioskodawca zamierza dokonać likwidacji środka trwałego poprzez wyburzenie budynku rehabilitacyjnego oraz wycofanie z ewidencji środków trwałych parkingu. Wyburzenie budynku rehabilitacyjnego umożliwi podział gruntu na działki ewidencyjne, które następnie mogą być w przyszłości przedmiotem sprzedaży.

W związku z powyższym Wnioskodawca zadał następujące pytanie:

Czy w przedstawionym zdarzeniu przyszłym w przypadku likwidacji budynku rehabilitacyjnego wraz z parkingiem, polegającej na wyburzeniu tego budynku i wykreśleniu z ewidencji środków trwałych parkingu, zastosowanie znajdzie art. 33 ust. 2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji a w konsekwencji Wnioskodawca będzie zobowiązany do przekazania na ZFRON środków finansowych stanowiących równowartość niezamortyzowanej części wartości budynku rehabilitacyjnego, parkingu oraz prawa wieczystego użytkowania gruntu?

Stanowisko Wnioskodawcy:

Zdaniem Wnioskodawcy w przedstawionym zdarzeniu przyszłym w przypadku likwidacji budynku rehabilitacyjnego wraz z parkingiem polegające na wyburzeniu tego budynku i wykreśleniu z ewidencji środków trwałych parkingu nie znajdzie zastosowanie art. 33 ust.2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji, a w konsekwencji nie będzie on zobowiązany do przekazania na ZFRON środków finansowych stanowiących równowartość niezamortyzowanej części wartości budynku rehabilitacyjnego, parkingu oraz prawa wieczystego użytkowania gruntu.

Zgodnie z art. 33 ust.1 ustawy o rehabilitacji prowadzący zakład pracy chronionej tworzy zakładowy fundusz rehabilitacji i osób niepełnosprawnych.

Z kolei art. 33 ust. 7b ustawy o rehabilitacji stanowi, iż w przypadku utraty statusu zakładu pracy chronionej i osiągnięcia stanu zatrudnienia ogółem w wysokości co najmniej 15 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 25%, pracodawca zachowuje fundusz rehabilitacji i niewykorzystane środki tego funduszu.

Oznacza to, że pracodawca, który utracił status zakładu pracy chronionej, jeżeli wciąż zatrudnia określoną liczbę osób niepełnosprawnych zachowuje fundusz rehabilitacji oraz środki zgromadzone na zakładowym funduszu rehabilitacji z możliwością ich wykorzystania na takich samych zasadach jak zakład pracy chronionej.

W związku z powyższym, Wnioskodawca zobowiązany jest do przestrzegania przepisów ustawy o rehabilitacji i dokonywania stosowych wpłat na ZFRON.

Z kolei źródła przychodów, z których pracodawca jest zobowiązany zasilać ZFRON, ustawodawca wskazał w art. 33 ust. 2 ustawy o rehabilitacji. Zgodnie z pkt 5 tego przepisu fundusz rehabilitacji

tworzy się w szczególności ze środków pochodzących ze zbycia środków trwałych zakupionych ze środków tego funduszu, w części niezamortyzowanej.

Powyższy przepis wskazuje na obowiązek po stronie pracodawcy dokonania wpłaty kwoty odpowiadającej równowartości niezamortyzowanej części środka trwałego zakupionego ze środków finansowych pochodzących z ZFRON w przypadku zbycia tego środka trwałego.

Ustawa o rehabilitacji nie zawiera definicji „zbycia” dlatego w ocenie Wnioskodawcy w celu określenia znaczenia tego pojęcia uzasadnione jest stosowanie wykładni językowej.

Zgodnie z definicją zawartą w Słowniku Języka Polskiego zbyć oznacza sprzedać coś. Natomiast w doktrynie przyjmuje się szersze znaczenie tego słowa w ten sposób, że przez pojęcie zbycie uznaje się wszystkie czynności, które powodują przeniesienie praw zbywalnych, które mogą być przedmiotem obrotu prawnego na inny podmiot np. w wyniku aportu.

Wobec braku ustalenia wiążącej definicji pojęcia „zbycie” na potrzeby ustawy o rehabilitacji należy przyjąć ogólną definicję. W konsekwencji należy uznać, że art. 33 ust. 2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji nie dotyczy sytuacji, w której dochodzi do likwidacji środka trwałego w sposób inny aniżeli poprzez przeniesienie praw do tego środka trwałego na inny podmiot.

W przedstawionym zdarzeniu przyszłym czynność polegająca na wyburzeniu budynku rehabilitacyjnego oraz wykreśleniu z ewidencji środka trwałego parkingi w żaden sposób nie spowoduje przeniesienia do nich praw na inny podmiot. Likwidacja budynku rehabilitacyjnego oraz parkingu spowoduje, że przestaną one być używane na skutek wyburzenia oraz wykreślenia z ewidencji środków trwałych. Zarówno samo postawienie budynku rehabilitacyjnego wraz z parkingiem w stan likwidacji, jak i ich likwidacja zostaną w sposób prawidłowy udokumentowane. Zatem nie powinno budzić wątpliwości, że w przedstawionym zdarzeniu przyszłym nie będzie miało miejsce zbycia środka trwałego w rozumieniu art. 33 ust. 2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji, wobec czego przepis ten nie powinien mieć zastosowania w opisanym zdarzeniu przyszłym.

Odnosząc się z kolei do nabytego prawa użytkowania wieczystego gruntu sfinansowanego w 100% ze środków pochodzących z ZFRON, na którym posadowiony jest budynek rehabilitacyjny oraz parking należy przyjąć, że Wnioskodawca nie będzie zobowiązany do zwrotu kwoty odpowiadającej równowartości niezamortyzowanej wartości prawa użytkowania wieczystego gruntu na skutek likwidacji znajdującego się na tym gruncie budynku rehabilitacji wraz z parkingiem, jeżeli po likwidacji budynku rehabilitacyjnego wraz z parkingiem prawo użytkowania wieczystego gruntu będzie nadal pozostawało jego własnością. Wnioskodawca będzie natomiast zobowiązany do zwrotu na rachunek ZFRON kwoty odpowiadającej równowartości niezamortyzowanej części wartości prawa użytkowania wieczystego gruntu w momencie

ewentualnej późniejszej sprzedaży tego prawa, gdyż wtedy dojdzie do zbycia tego prawa w rozumieniu art. 33 ust.2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji.

Na tle przedstawionego stanu przyszłego, stwierdzam co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie wyjaśnienia, co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna).

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o rehabilitacji prowadzący zakład pracy chronionej tworzy zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Natomiast z art. 33 ust. 7 ustawy o rehabilitacji wynika, że w razie utraty statusu zakładu pracy chronionej niewykorzystane, według stanu na dzień utraty statusu zakładu pracy chronionej, środki ZFRON podlegają niezwłocznie wpłacie do PFRON, z zastrzeżeniem ust. 7a i 7b. W myśl art. 33 ust. 7a ustawy o rehabilitacji - wpłacie do PFRON podlega także kwota odpowiadająca kwocie wydatkowanej ze środków funduszu rehabilitacji na nabycie, wytworzenie lub ulepszenie środków trwałych, w związku z modernizacją zakładu, utworzeniem lub przystosowaniem stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, budową lub rozbudową bazy rehabilitacyjnej, wypoczynkowej i socjalnej oraz na zakup środków transportu - w części, która nie została pokryta odpisami amortyzacyjnymi, ustalonymi przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych wynikających z Wykazu rocznych stawek amortyzacyjnych na dzień zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 7. Jednocześnie obowiązek wpłaty na PFRON nie powstaje, gdy pracodawca pomimo utraty statusu zakładu pracy chronionej spełnia warunki określone w art. 33 ust. 7b ustawy o rehabilitacji.

Wnioskodawca jest pracodawcą, który zgodnie art. 33 ust. 7b ustawy o rehabilitacji w związku z zatrudnianiem co najmniej 15 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 25% zachował ZFRON i niewykorzystane środki tego funduszu. Osiągnięcie powyższych wskaźników i stanu zatrudnienia pozwala pracodawcy na zachowanie środków ZFRON i ich dalsze wydatkowanie na dotychczasowych zasadach, pomimo utraty statusu zakładu pracy chronionej, przy czym wszystkie środki finansowe z ZFRON zostały wydatkowane do 2019 r.

Art. 33 ust. 2 ustawy o rehabilitacji stanowi, że fundusz rehabilitacji tworzy się w szczególności:

1) ze środków, o których mowa w art. 31 ust. 3 pkt 1 lit. b;

- 2) z części zaliczek na podatek dochodowy od osob fizycznych, zgodnie z odrębnymi przepisami; z tym, że za dzień uzyskania tych środków, uznaje się dzień wypłaty wynagrodzeń;
- 3) z wpływów z zapisów i darowizn;
- 4) z odsetek od środków zgromadzonych na rachunku funduszu rehabilitacji;
- 5) ze środków pochodzących ze zbycia środków trwałych zakupionych ze środków funduszu, w części niezamortyzowanej.

W przepisie tym przedstawiono otwarty katalog źródeł tworzenia funduszu rehabilitacji, o czym świadczy użyty we wstępie do wyliczeń zwrot "w szczególności".

Przepisu tego nie stosują wyłącznie pracodawcy będący zakładami pracy chronionej. Na podstawie art.33a ustawy o rehabilitacji – przepisy art.33 mają również zastosowanie do pracodawców, o których mowa w art. 33 ust 7b.

Zatem ZFRON mogą tworzyć także inne środki, co niewątpliwie związane jest z funkcją i celem tego funduszu. Jednym z takich źródeł są wskazane w art. 33 ust. 2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji środki pochodzące ze zbycia środków trwałych zakupionych ze środków ZFRON w części niezamortyzowanej.

Aby doszło do zastosowania art.33 ust. 2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji muszą być spełnione następujące przesłanki:

- wymierna korzyść osiągnięta ze zbycia oraz odniesienia jej do kwoty odpowiadającej części niezamortyzowanej środka trwałego zakupionego ze środków ZFRON;
- zbycie środka trwałego sfinansowanego ze środków ZFRON.

Należy zgodzić się z Wnioskodawcą, iż ustawa o rehabilitacji nie zawiera definicji pojęcia „zbycia”, Powszechnie akceptowaną, w orzecznictwie i piśmiennictwie, jest zasada pierwszeństwa wykładni językowej przy analizowaniu treści aktów prawnych (wykładnia systemowa i funkcjonalna mają charakter jedynie pomocniczy). Odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne dopiero wtedy, gdy w wyniku jej zastosowania dochodziłoby do rażąco niesprawiedliwych wniosków. W drodze wykładni nie można nadać określonemu przepisowi prawa innego znaczenia niż to, które wynika z jego treści. Zastosowanie, w określonym przypadku wykładni odbiegającej od podstawowego, bezpośredniego znaczenia językowego przepisu, może być tylko wyjątkowo uzasadnione oczekiwaniami adresatów norm prawnych. Zgodnie z regułami wykładni językowej należy się odwołać do znaczenia jakie nadaje temu pojęciu język polski.

Zbyć to sprzedać, odstąpić coś za pieniądze, pozbyć się czegoś przez sprzedaż. W piśmiennictwie można również odnotować pogląd dopuszczający w tym zakresie szerszą kategorię czynności – tj. powodujących przeniesienie praw zbywalnych, czyli takich praw co do których istnieje możliwość

przeniesienia w drodze czynności prawnej na inny podmiot. W związku z takim rozumieniem tego pojęcia, zbyciem środka trwałego będzie np. jego sprzedaż czy wniesienie aportem. W konsekwencji pojęcie „zbycia środka trwałego” nie obejmuje czynności faktycznej polegającej na fizycznej likwidacji tego środka.

Środki trwałe, które utraciły swoją przydatność i które w związku z tym nie mogą być wykorzystywane w prowadzonej działalności są wycofywane z używania, co z kolei stanowi podstawę do postawienia ich w stan likwidacji. Zarówno samo postawienie środka trwałego w stan likwidacji, jak i jego fizyczną likwidację należy prawidłowo udokumentować.

Zdarzenie gospodarcze, jakim jest wycofanie środka trwałego z używania i postawienie go w stan likwidacji, może zostać udokumentowane dowodem wewnętrznym "LT - Likwidacja środka trwałego". Podstawą do jego wystawienia może być inny dokument wewnętrzny, np. pisemna decyzja kierownika jednostki o postawieniu środka trwałego w stan likwidacji lub protokół komisji likwidacyjnej zatwierdzony przez kierownika jednostki. Fizyczną likwidację środka trwałego (postawionego wcześniej w stan likwidacji) wskazane jest udokumentować stosownym protokołem, potwierdzającym fakt zakończenia likwidacji. Z dokumentu tego powinno jednoznacznie wynikać, iż środek trwały został zlikwidowany. Protokół fizycznej likwidacji środka trwałego sporządzany jest przez komisję likwidacyjną, a podstawą jego sporządzenia jest wniosek komisji likwidacyjnej oraz decyzja kierownika jednostki.

Z literalnego brzmienia interpretowanego przepisu wynika, że prowadzący zakład pracy chronionej ma obowiązek przekazania na ZFRON kwot, które otrzymał ze zbycia środka trwałego w części niezamortyzowanej. Oznacza to tyle, iż prowadzący zakład pracy chronionej ma obowiązek przekazania wyłącznie tej kwoty, która pochodzi ze zbycia tego środka, a nie z jakichkolwiek innych środków prowadzącego zakład pracy chronionej.

Z tego względu w przypadku, gdy środek trwały sfinansowany wcześniej ze środków ZFRON zostanie zlikwidowany poprzez jego wyburzenie, nie powstanie obowiązek przekazania wartości niezamortyzowanej tego środka trwałego na fundusz rehabilitacji, bowiem nie będzie tu miało miejsce zbycie, lecz fizyczne unicestwienie środka trwałego. Jeżeli jednak w wyniku likwidacji środka trwałego powstaną ewentualne odzyski przedstawiające wartość handlową (np. złom), które Wnioskodawca odsprzeda, to środki uzyskane z tej sprzedaży powinny zostać przekazane na rachunek ZFRON, do wysokości części niezamortyzowanej środka trwałego.

Obowiązek taki nie powstanie również w przypadku wykreślenia z ewidencji środka trwałego w postaci parkingu, gdyż czynność ta nie spowoduje przeniesienia praw do niego na inny podmiot.

Przepisy ustawy o rehabilitacji wprost obligują jedynie do zasilenia rachunku ZFRON kwotą otrzymaną ze zbycia środka trwałego do wysokości części niezamortyzowanej i taki obowiązek wpłaty powstanie, w momencie sprzedaży gruntu, do którego Wnioskodawca posiada prawo użytkowania wieczystego, sfinansowane w 100% ze środków pochodzących z ZFRON.

Mając powyższe na uwadze, stanowisko

z siedzibą w I wyrażone w piśmie z dnia 9 listopada 2020 r., w sprawie interpretacji art. 33 ust. 2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji - **jest prawidłowe.**

W związku z powyższym postanowiono, jak w sentencji.

Interpretacja dotyczy stanu faktycznego przedstawionego przez Wnioskodawcę i stanu prawnego obowiązującego w dniu wydania interpretacji. Organ w postępowaniu w sprawie urzędowej interpretacji nie może prowadzić żadnego postępowania dowodowego, bowiem przedmiotem postępowania nie jest ustalenie stanu faktycznego. Stan ten jest stanem hipotetycznym, określonym przez wnioskującego o interpretację. Organ nie może go własnymi ocenami podważać, ustalać, uzupełniać ani też zmieniać w jakimkolwiek zakresie, nawet wówczas, gdy w oparciu o inne źródła czy wiedzę znaną mu z urzędu, powziąłby uzasadnione wątpliwości co do zgodności przedstawionego przez przedsiębiorcę-wnioskodawcę stanu faktycznego z obiektywną rzeczywistością (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. z dnia 16 lipca 2009 r., sygn. akt II SAB/Go 8/09).

Pouczenie:

Od niniejszej decyzji przysługuje Stronie, za pośrednictwem Prezesa Zarządu PFRON odwołanie do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania Strona może zrzec się prawa do jego wniesienia. Z dniem doręczenia Prezesowi Zarządu PFRON oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez Stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z upoważnienia Prezesa Zarządu
Państwowego Funduszu Rehabilitacji
Osób Niepełnosprawnych
Dyrektor Departamentu ds. Wpłat

Edyta Domańska
05.12.2020